

NAUJOSIOS AKMENĖS IKIMOKYKLINIO UGDYMO MOKYKLOS KRIZIŲ VALDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Naujosios Akmenės ikimokyklinio ugdymo mokyklos (toliau – Mokykla) krizių valdymo tvarka (toliau – Tvarka) nustato krizių valdymą Mokykloje, krizių valdymo Mokykloje komandos (toliau – Mokyklos komandos) sudarymą, darbo organizavimą ir bendradarbiavimą su Mokyklos vaiko gerovės komisija (toliau – Komisija), Akmenės rajono savivaldybe ir Akmenės rajono psichologinės pagalbos teikėju – Akmenės rajono pedagogine psichologine tarnyba (toliau – PPT) krizės Mokykloje metu.

2. Rekomendacijose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme vartojamas sąvokas.

3. Krizės valdymas Mokykloje suprantamas kaip koordinuoti veiksmai, kuriuos atlieka Mokyklos komanda, Komisija, Akmenės rajono savivaldybė ir PPT, siekiant įveikti krizės sukeltas pasekmes ir teikti Mokyklos bendruomenei veiksmingą pagalbą (toliau – Krizės valdymas), organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu 2020 m. rugsėjo 9 d. įsakymu Nr. V-30 ir 2018 m. kovo 8 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. V-229 „Dėl rekomendacijų dėl krizių valdymo mokyklose patvirtinimo“, atsižvelgiant į Lietuvos visuomenės informavimo etikos kodeksą (<http://www.etikoskomisija.lt/teisine-informacija/etikos-kodeksas/item/69-lietuvos-visuomenes-informavimo-etikos-kodeksas>), metodinę medžiagą Mokyklų krizių valdymo komandoms „Krizių valdymas mokyklose“ (<http://sppc.lt/index.php?1032120711>) ir Nacionalinės švietimo agentūros rekomendacijomis dėl krizių valdymo mokyklose, ugdymo procesą organizuojant nuotoliniu būdu (<https://www.nsa.smm.lt/bendruju-reikalu-departmentas/leidiniai/naujausi/>).

4. Visi pagalbą įvykus krizei Mokykloje – netikėtam ir /ar pavojingam įvykiui, sutrikdančiam įprastą Mokyklos bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiančiam visą ar didesnę Mokyklos bendruomenės dalį (toliau – Krizė) – teikę specialistai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas ir nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.

II SKYRIUS KRIZIŲ VALDYMO MOKYKLOJE ORGANIZAVIMAS

5. Krizės valdymą Mokykloje organizuoja nuolat veikianti, krizių valdymą vykdanți specialistų grupė, sudaryta iš Mokyklos administracijos, švietimo pagalbos specialistų, visuomenės sveikatos priežiūros specialistų, mokytojų atstovų, turinčių krizės Mokykloje valdymui reikalingų asmeninių savybių ir kompetencijų (toliau – Mokyklos komanda).

6. Mokyklos komandos paskirtis – pasirengti konstruktyviai reaguoti į Krizę, o įvykus Krizei – koordinuotai ir veiksmingai organizuoti Krizės pasekmių įveikimą, užtikrinti Krizės paveiktiems Mokyklos bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

7. Mokyklos komandą sudaryta iš 9 narių. Mokyklos komandai vadovauja Mokyklos vadovas, jam negalint atlikti savo funkcijų, Mokyklos skyriaus „Atžalynas“ vedėja (toliau – Mokyklos komandos vadovas). Mokyklos komandą sudaro: Mokyklos komandos vadovas, narys, atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą, narys, atsakingas už komunikaciją, narys, atsakingas už saugumą, ir narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą. Vienai funkcijai atlikti gali būti skiriami keli Mokyklos komandos nariai arba vienam Mokyklos komandos nariui skiriama atlikti kelias funkcijas, tačiau Mokyklos komandos vadovo, nario, atsakingo už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą, ir nario, atsakingo už komunikaciją, funkcijas turi atlikti skirtingi asmenys.

8. Mokyklos komandos nariais skiriami krizės valdymui turintys būtinų gebėjimų: komunikacijos, bendradarbiavimo, komandinio darbo, konfliktų sprendimo, savižudybės ir savižalos rizikos atpažinimo įgūdžių – Mokyklos administracijos darbuotojai, mokytojai ir / ar pagalbos mokiniui specialistai (logopedas, specialusis pedagogas). Mokyklos komandos nariai yra ir Komisijos nariais. **Mokyklos komandos sudėtį tvirtina Mokyklos vadovas.**

9. Mokyklos komanda krizės valdyme atlieka šias funkcijas:

9.1. kartu su Komisija parengia preliminarų krizės valdymo veiksmų planą, kuriame numato krizės valdymo veiksmus (toliau – Krizės valdymo veiksmų planas) (1 priedas);

9.2. įvykus Krizei kartu su Komisija, konsultuojantis su Akmenės rajono savivaldybe ir PPT, peržiūri preliminarų Krizės valdymo veiksmų planą pritaikant jį esamai krizės situacijai ir įvertina Mokyklos turimus vidinius psichologinei pagalbai reikalingus resursus, prireikus, iškviečia PPT, reguliariai aptaria esamą Krizės situaciją ir tolesnius Krizės valdymo veiksmus. Pasikeitus aplinkybėms priima sprendimą:

9.2.1. koreguoti Krizės valdymo veiksmų planą;

9.2.2. sustabdyti Krizės valdymo veiksmus. Sustabdžius Krizės valdymo veiksmus aptaria Krizės valdymo eigą ir numato prevencinius veiksmus.

10. Mokyklos komandos narių funkcijos:

10.1. Mokyklos komandos vadovas:

10.1.1. vadovauja Mokyklos komandos darbui;

10.1.2. užtikrina, kad, nesant kurio nors Mokyklos komandos nario, jo funkcijoms krizės valdyme atlikti būtų paskirtas kitas Mokyklos darbuotojas;

10.1.3. užtikrina, kad Mokyklos komandos nariams dalyvaujant Krizės valdymo veikloje būtų paskirti asmenys jų tiesioginiam darbui dirbti;

10.1.4. rūpinasi, kad Mokyklos komandos nariai ir kiti Mokyklos darbuotojai, paskirti jų funkcijoms krizės valdyme atlikti, įgytų krizės valdymo kompetencijų ir nuolat (ne rečiau kaip kartą per metus po 4 akademinės valandas) tobulintų kvalifikaciją šioje srityje;

10.1.5. inicijuoja Mokyklos komandos posėdžius krizės valdymo klausimams svarstyti. Mokyklos komandos posėdžiai krizės valdymo organizaciniais klausimams (Mokyklos komandos narių funkcijoms krizės valdyme pasiskirstyti, preliminarium krizės valdymo veiksmų planui sudaryti, planuoti dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, pasidalinti patirtimi ir kita) aptarti organizuojami pagal poreikį, bet ne rečiau kaip **2 kartus per metus**;

10.1.6. įvykus Krizei, nedelsiant informuoja Akmenės rajono savivaldybę, prireikus – Vaiko teisių apsaugos skyrių ar kitas institucijas;

10.1.7. įvykus Krizei, susisiekiama su nukentėjusio asmens artimaisiais ir (ar) policija, patikslina Krizės faktus, aptaria su asmens artimaisiais, kokia informacija apie Krizę bus pateikta Mokyklos bendruomenei (Mokyklos administracijai, mokytojams, ugdytiniais, ugdytinių tėvams (globėjams, rūpintojams));

10.1.8. Krizės metu nedelsiant sušaukia ir informuoja apie krizę Mokyklos komandą ir Komisiją;

10.1.9. informuoja Mokyklos administraciją ir mokytojus apie Krizės valdymo organizavimo veiksmus ir pateikia informaciją apie Krizę Mokyklos darbuotojams, užtikrina, kad mokytojai nedelsiant (ne vėliau kaip kitą ugdymo dieną) vienu metu, ugdytinių grupėms praneštą informaciją apie Krizę. Esant poreikiui, pateikia informaciją žiniasklaidai;

10.1.10. iškvietus PPT, informuoja apie tai Akmenės rajono savivaldybę;

10.1.11. ugdytinio ir (ar) Mokyklos darbuotojo mirties atveju pasirūpina, kad jo asmens duomenys būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių ir kita; mirusiojo daiktus perduoda artimiesiems;

10.1.12. informuoja kitas ugdymo įstaigas, kurias gali paveikti krizė;

10.2. narys, atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą:

10.2.1. įvykus Krizei, vertina situaciją Mokykloje (labiausiai krizės paveiktus Mokyklos bendruomenės narius, bendrą Mokyklos bendruomenės mikroklimatą, psichologinės pagalbos teikimo poreikį) ir Mokyklos vidinius resursus, reikalingus psichologinei pagalbai teikti;

10.2.2. bendradarbiaudamas su Akmenės rajono savivaldybe, organizuoja psichologinės pagalbos Mokyklos bendruomenei teikimo priemones (teikėjus, patalpas, laiką);

10.2.3. labiausiai Krizės paveiktiems Mokyklos bendruomenės nariams siūlo psichologinę pagalbą ir (ar) teikia informaciją apie psichologinės pagalbos teikėją (-us) ir / ar teikia psichologinę pagalbą Mokyklos bendruomenės nariams (rengia pokalbius su Mokyklos bendruomenės nariais, konsultuoja Mokyklos bendruomenės narius individualiai ar grupėmis);

10.3. narys, atsakingas už komunikaciją:

10.3.1. reguliariai atnaujina Mokyklos komandos narių ir PPT kontaktus ir užtikrina jų prieinamumą Mokyklos komandos nariams ir Mokyklos bendruomenei;

10.3.2. bendradarbiaudamas su Komisija, PPT ar Akmenės rajono savivaldybe ir Mokyklos komandos vadovu, parengia informacijos apie Krizę tekstą, kuris bus skirtas Mokyklos bendruomenei, prireikus ir žiniasklaidai, bei pateikia šią informaciją Mokyklos komandos vadovui;

10.3.3. konsultuoja Mokyklos komandos vadovą, mokytojus, kaip informuoti apie Krizę ugdytinius ir žiniasklaidą;

10.3.4. paruošia informaciją apie Krizę ir praneša ugdytinių tėvams (globėjams, rūpintojams);

10.3.5. vertina bendravimo su žiniasklaida efektyvumą;

10.4. narys, atsakingas už saugumo priemonių organizavimą:

10.4.1. esant Krizei, susijusiai su realia ar suvokiama grėsme Mokyklos bendruomenės narių civiliniam saugumui, nedelsiant imasi priemonių, užtikrinančių Mokyklos bendruomenės narių saugumą, ir informuoja Mokyklos komandos vadovą, prireikus iškviečia policiją ir (ar) priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

10.4.2. po Krizės vertina saugumo priemonių efektyvumą;

10.5. narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą:

10.5.1. esant realiai ar suvokiamai grėsmei Mokyklos bendruomenės narių sveikatai ir (ar) gyvybei, nedelsiant nustato sužeistus Mokyklos bendruomenės narius, inicijuoja pirmosios medicininės pagalbos teikimą ir informuoja Mokyklos komandos vadovą, prireikus iškviečia greitąją medicinos pagalbą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

10.5.2. rūpinasi, kad Krizės atveju būtų priemonių, reikalingų pirmajai medicininei pagalbai suteikti;

10.5.3. numato vietą (-as) Mokykloje, kur galėtų būti teikiama pirmoji medicininė pagalba;

10.5.4. po krizės vertina pirmosios pagalbos organizavimo efektyvumą.

11. Įvykus Krizei, kai šalyje paskelbta ekstremali situacija ir/ar karantinas, Mokyklos komanda ir Komisija susirenka Krizės valdymo priemonių plano derinimui nuotoliniu būdu (Mokyklos vadovas organizuoja susirinkimą per ZOOM platformą).

KRIZĖS VALDYMO VEIKSMŲ PLANAS**Naujosios Akmenės ikimokyklinio ugdymo mokykla**

(data)

1. Mokyklos bendruomenės narys, gavęs informaciją apie krizę mokykloje, nedelsdamas informuoja Mokyklos komandos vadovą Neringą Vaičiūtę-Gabalienę, tel.: 8 631 09 132. Jam nesant, jo įgaliotą atstovą Reginą Petraitienę, tel.: 8 620 79 096.

2. Mokyklos komandos vadovas susisieikia su nukentėjusiojo asmens artimaisiais ir / ar policija patikslina krizės faktus (kas, kur ir kada įvyko) ir informaciją, kuri galėtų būti pateikta Mokyklos bendruomenei.

3. Mokyklos komandos vadovas nedelsdamas sušaukia Mokyklos komandos ir Komisijos posėdį.

Mokyklos komandos narių vardai, pavardės, telefono Nr., funkcijos krizės valdymo metu:

Nr.	Pareigos	Vardas, pavardė	Telefono Nr. ir (ar) el. paštas
1.	Mokyklos komandos vadovas	Neringa Vaičiūtė-Gabalienė	8 631 09 132 neringa.vaiciute-gabaliene@ikumokykla.lt
2.	Psichologinės pagalbos teikimas ir organizavimas	Dovilė Dapkuviene	8 606 40 136 dovile.dapkuviene@ikumokykla.lt
3.	Komunikacija su žiniasklaida	Audronė Ruškienė	8 650 72 965 audrone.ruskiene@ikumokykla.lt
4.	Komunikacija su Mokyklos bendruomene	Agnė Krušinskienė Rasa Dagelienė Vytautas Pokštas	8 616 11 318 agne.krusinskiene@ikumokykla.lt 8 682 62 290 rasa.dageliene@ikumokykla.lt 8 678 12 080 vytautas.pokstas@ikumokykla.lt
4.	Saugumo priežiūra ir komunikacija su policija ir saugos tarnyba	Veslava Dijokienė	8 676 97 733 veslava.dijokiene@ikumokykla.lt
5.	Pirmosios medicininės pagalbos organizavimas	Gražina Bogdelienė Lina Gurejevaitė	8 600 64 138 grazina.bogdeliene@ikumokykla.lt 8 673 62 456 lina.gurejevaite@ikumokykla.lt

Mokyklos komandos vadovą, reikalui esant, pavaduoja	Regina Petraitiene	8 620 79 096 regina.petraitiene@ikumokykla.lt	

4. Mokyklos komandos vadovas informuoja apie krizę Akmenės rajono savivaldybę.

5. Mokyklos komanda kartu su Komisija posėdžio metu aptaria šiuos klausimus (priklausomai nuo konkrečios krizės situacijos posėdžio darbotvarkė gali būti papildyta įtraukiant kitus aktualius klausimus arba sutrumpinta, jei kai kurie klausimai neaktualūs konkrečios krizės situacijoje):

5.1. įvertina krizės paveiktų asmenų grupes (kurie Mokyklos bendruomenės nariai gali būti labiausiai paveikti):

Labiausiai krizės paveiktos asmenų grupės:
..... ;

5.2. įvertina turimus psichologinės pagalbos Mokykloje resursus, jei jų nepakanka, kreipiamasi į PPT ir informuoja Akmenės rajono savivaldybę:

Psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) vardas, pavardė, telefono Nr., el. paštas:

Vilija Rumbinienė, tel.: 8 619 55 274, el. paštas: direktorius@akmenespspt.lt.;

5.3. sutaria, kokia informacija apie krizę ir jos valdymo veiksmus bus pateikiama atskiroms Mokyklos bendruomenės grupėms (ugdytiniam, tėvams (globėjams, rūpintojams), mokyklos darbuotojams, žiniasklaidai). Taip pat sutaria, kas, kada ir kokia forma pateiks parengtą informacinį tekstą;

5.4. esant būtinybei sprendžia apie papildomų civilinės saugos ir / ar greitosios medicinos pagalbos priemonių reikalingumą (policijos ir / ar priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, greitosios medicinos pagalbos iškvietimą (bendrosios pagalbos telefonu 112));

5.5. svarsto būtinybę informuoti apie krizę kitas įstaigas ar institucijas (pvz., Vaiko teisių apsaugos skyrių, kitas mokyklas, kurias gali paveikti krizė ar kt.) ir bendradarbiauti su jomis organizuojant ar vykdant krizės valdymo veiksmus;

5.6. mirties atveju aptaria dalyvavimą laidotuviuose (visi mokyklos bendruomenės nariai turi būti informuoti apie laidotuvių laiką ir vietą; laidotuviuose dalyvauja tik norintys mokyklos bendruomenės nariai);

5.7. atsižvelgus į konkrečios krizės aplinkybes ir remiantis posėdžio metu priimtais sprendimais kartu su Komisija, konsultuojantis Akmenės rajono savivaldybe ir PPT, tikslina preliminarų krizės valdymo veiksmų planą;

5.8. numato kito Mokyklos komandos posėdžio vietą ir laiką.

6. Apie krizę informuojama Mokyklos bendruomenė.

7. Labiausiai nukentėjusiems asmenims teikiama psichologinė ir / ar kita pagalba.
8. Pasirūpinama, kad visiems Mokyklos bendruomenės nariams būtų prieinama informacija apie psichologinės pagalbos galimybes.
9. Ugdytinio ar kito bendruomenės nario mirties atveju pasirūpinama, kad jo vardas, pavardė būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių, pasirūpinama mirusiojo daiktais.
10. Mokyklos komanda reguliariai aptaria krizės valdymo veiksmų eigą, veiksmingumą, prireikus keičia, koreguoja krizės valdymo veiksmų planą.

PRANEŠIMAS BENDRUOMENEI APIE NETEKTĮ
(Skirtas informuoti mokytojus, mokinius ir mokinių tėvus po krizinio įvykio)

Mūsų bendruomenėje skaudus įvykis – (*mėnuo ir diena*) mirė / žuvo / nusižudė (*trumpa fraze apibūdinti įvykį, tačiau jei tai savižudybė, nieko nedetalizuoti*) (*klasė*) klasės mokinys / mokytojas (*Vardas, Pavardė*). Ši netektis prislėgė ir nuliūdino visą mokyklos bendruomenę – mokinius, jų tėvus, mokytojus. Giliai užjaučiame (*Vardas*) šeimą ir draugus.

Tikime, kad visi kartu pamažu išgyvensime šią skaudžią netektį. Jeigu jaučiate, jog sunku išbūti su savo jausmais, nelikite vieni, kreipkitės pagalbos.

Toliau nurodyti nemokami psichologinės ar emocinės pagalbos telefonai ir kiti kontaktai, kur galima kreiptis dėl kilusių išgyvenimų.

Jaunimo linija	<u>8 800 28 888</u> I–VII visą parą jaunimolinija.lt
Linija „Doverija“ (pagalba teikiama rusų kalba)	<u>8 800 77 277</u> I–V 16.00–20.00
Vaikų linija	<u>116111</u> I–VII 11.00–23.00 vaikulinja.lt
Vilties linija	<u>116123</u> I–VII visą parą viltieslinija.lt
<i>(Mokykla gali įrašyti kontaktus, kas teikia psichologinę pagalbą mokykloje)</i>	